

Šešelj negira da je tesno saradivao s Karadžićem

Author: [Goran Jungvirth](#)

Srbijanski političar odbacuje optužbe po kojima su on i okrivljeni sudelovali u zajedničkom zločinačkom poduhvatu.

Svedočeći ove sedmice na suđenju Radovanu Karadžiću, srbijanski nacionalistički političar Vojislav Šešelj je negirao da je okrivljeni sudelovao u zajedničkom zločinačkom poduhvatu.

Na zasebnom suđenju, Šešelj se tereti da je u Srbiji držao zapaljive govore i regrutovao dobrovoljce koji su u periodu od 1991. do 1993. vršili zločine u ratovima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Presuda će u tom procesu biti izrečena u oktobru ove godine.

Šešelj se ove sedmice u sudnici pojavio kao svedok odbrane na suđenju ratnom predsedniku bosanskih Srba. On i Karadžić su optuženi za učešće u istom zajedničkom zločinačkom poduhvatu (ZZP), čiji je cilj bio da se trajno uklone bosanski Muslimani i Hrvati sa teritorije koja navodno pripada Srbima.

Kao neko ko je u periodu od 1992. do 1996. bio predsednik samoproglašene republike bosanskih Srba, Karadžić je optužen da je planirao i nadzirao opsadu Sarajeva, koja je trajala 44 meseca, i u kojoj je stradalo skoro 12,000 ljudi; kao i srebrenički masakr, koji je u julu 1995. izvršen nad preko 7,000 muškaraca i dečaka u Srebrenici.

U sažetku Šešeljeve izjave, koji je pročitao pred sudom, stoji: "Navodi po kojima su on i dr Karadžić sudelovali u zajedničkom zločinačkom poduhvatu . . . su lažni. Dr Šešelj izjavljuje da Radovan Karadžić nije imao neprijateljski stav prema Muslimanima ili Hrvatima."

"Dr Šešelj je često bio u sukobu sa ostalim navodnim učesnicima takozvanog zajedničkog zločinačkog poduhvata, kao što su [pokojni predsednik Srbije] Slobodan Milošević, koji ga je u više navrata hapsio; i Željko Ražnatović zvani Arkan, koga je često kritikovao. Dr Šešelj je Karadžića podržavao u nekim stvarima, ali mu se suprotstavljao u drugim."

Tokom svedočenja, Šešelj je rekao da su dobrovoljci koje je okupljao bili angažavani na "zaštiti" Srba u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, te da on ne smatra da u tome ima bilo čega lošeg.

Šešelj se osvrnuo i na to što je Tribunal nedavno oslobodio bivšeg komandanta jugoslovenske vojske Momčila Perišića, kao i ratne srbijanske zvaničnike obaveštajne službe, Jovicu Stanišića i Franka Simatovića. U oba slučaja, sudije su zaključile da ne raspolažu sa dovoljno dokaza za to da je pomoć koju su okrivljenici pružali srpskim snagama u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj bila "konkretno usmerena" na činjene zločina. (Više o tim presudama vidi u tekstovima "Jugoslovenski general oslobođen u žalbenom postupku" i "Oslobođeni šefovi Državne bezbednosti Srbije".)

"Jedna je stvar pružati pomoć, a druga činiti zločine", rekao je Šešelj tužiocu Alanu Tigeru (Alan Tieger). "Videli ste da je Tribunal oslobodio Momčila Perišića, preko koga je išla celokupna vojna pomoć. Tribunal je, takođe, oslobodio gospodina Jovicu Stanišića i gospodina Franka Simatovića, koji su bili zaduženi za policijsku i obaveštajnu pomoć. To su bile dve glavne poluge Miloševićeve pomoći [srpskim snagama u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj]."

Šešelj je potvrdio da je Milošević, koji je umro 2006. godine – pre okončanja sudskog postupka koji je protiv njega vođen u Hagu – pružio "ključnu pomoć" srpskim snagama u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj.

"Bez pomoći iz Srbije, ni Republika Srpska [u Bosni i Hercegovini] ni Republika Srpska Krajina [u Hrvatskoj] ne bi [bile] u stanju da opstanu", kazao je Šešelj.

On je rekao da to nije bio ZZP, nego legitimna pomoć, kao i "dužnost" koju bi na sebe preuzeo svako ko bi se našao u Miloševićevoj poziciji.

Šešelj je opisao kako su njegove vlastite dobrovoljce naoružavali vojni i policijski zvaničnici u Srbiji, odakle su oni bili upućivani na ratišta u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, gde su delovali pod lokalnom komandom.

Tužilac je Šešelju predočio niz govora u kojima je on, čak i pre izbijanja rata, pretio Hrvatima i Bošnjacima. Šešelj je odgovorio da je te govore držao kako bi "odvratio Bošnjake i Hrvate od ulaska u rat", a ne da bi – kao što tvrdi tužilaštvo – ohrabrio svoje dobrovoljce da čine zločine nad ne-Srbima.

Pokušavajući da ospori Šešeljevu ocenu da nije saradivao s okrivljenim, Tiger je svedoka podsetio na to da

su on i Karadžić još 1991. – dakle, godinu dana pre početka rata u Bosni i Hercegovini – zajedno radili na osnivanju "četničkih", odnosno srpskih nacionalističkih jedinica.

Svedok je to potvrdio, objašnjavajući da je to činjeno u svrhu zaštite srpskog naroda. Dodao je da bosanske Muslimane i Hrvate smatra takođe Srbima, napominjući da se oni zbog "istorijskih manipulacija" ne izjašnjavaju kao takvi. Zbog toga su, kako je rekao, gradovi poput Dubrovnika zapravo srpski.

"Ja još uvek mislim da reka Drina [na granici između Bosne i Hercegovine i Srbije] protiče kroz srce Srbije. Granica na Drini je veštačka i ne može opstati. Niko ne može trajno podeliti srpsku naciju", kazao je Šešelj.

Da bi osnažio vlastitu tvrdnju po kojoj njegove dobrovoljačke jedinice nisu činile ništa loše, svedok je konstatovao da je aktuelni srbijanski predsednik Tomislav Nikolić – kao nekadašnji zamenik predsednika Šešeljeve Srpske radikalne stranke (SRS) – bio jedan od njegovih dobrovoljaca u Hrvatskoj. Rekao je da je Nikolića 1993. proglasio „četničkim vojvodom“, što je titula koja je bila dodeljivana njegovim najboljim borcima.

"Ako sam je bio umešan u ratne zločine, onda je Tomislav Nikolić moj saučesnik", rekao je Šešelj.

Suđenje Karadžiću biće nastavljeno iduće sedmice.

Goran Jungvirth je saradnik IWPR-a iz Zagreba.

Location: Bosnia and
Herzegovina

Topic: Medunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju

Focus: ICTY - Radovan Karadžić
Trial

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/%C5%A1e%C5%A1elj-negira-da-je-tesno-sara%C4%91ivao-s-karad%C5%BEi%C4%87em>